

Az európai civilizáció társadalmának gazdasága és gazdasági gondolatai a középkorban (V-XV. század).

7. előadás

1. Az európai civilizáció társadalmainak gazdasága a középkorban. 2. A középkor városai. 3. Közgazdasági gondolkodás a középkorban. 4. A középkor kultúrája

1. Az európai civilizáció társadalmainak gazdasága a középkorban

A középkor kronológiai határai az 5-15. század közötti időszakot ölelik fel, amely az európai nemzetekben a feudalizmus eredetéhez, uralmához és bomlásához kapcsolódott.

A modern történettudomány a **feudalizmust** társadalmi-gazdasági rendszerként kezeli, amely Nyugat- és Közép Európában létezett a középkorban: a megélhetési gazdálkodás dominanciájával, a hagyományok és szokások meghatározó befolyása a társadalom életére; a nagy feudális földbirtok uralma, a kisparaszti földhasználat; a közvetlen termelők nem gazdasági kényszere.

A középkor jellemzői a következőkhöz kapcsolódnak: a vállalati kapcsolatok széles körű fejlesztése (közösségek, kézművesboltok, kereskedői céhek stb.); az európai nemzetiségek és a központosított államok kialakulása; politikai széttöredezettség és a hatalom hierarchikus felépítése; a teológiai, teológiai világkép uralma; az egyház hatalmának és gazdasági erejének növekedése.

A feudális társadalom mind Nyugat-, mind Kelet-Európában fejlődésének három fő szakaszán ment keresztül: korai időszak; fejlett; késői feudalizmus.

A feudalizmus szakaszait Nyugat-Európa országai számára az V. századtól a XVII. század közepéig határozzák meg, a Nyugat-Római Birodalom bukásától az angol polgári forradalomig.

A feudális tulajdon kétféleképpen történt

Az első út - a paraszti közösségen keresztül.

A paraszti család tulajdonában lévő földrészletet apáról fiúra (és a 6. századtól a lányára) örökölték, és az ő tulajdonuk volt. Így alakult ki fokozatosan az allod - a szabadon elidegenített földtulajdon. Allod felgyorsította a vagyon rétegződését a szabad parasztok között: a földeket a társadalmi elit kezébe kezdték összpontosítani, amely már a feudális osztály részeként működik.

A második út

Kezdetben egy földdarabot (juttatásokat) csak a szolgálat feltételével és szolgálata alatt kapták meg a vazallusok (hűbéres), és a jelölt megtartotta a juttatások legfőbb jogát. Fokozatosan kibővültek a vazallusok jogai a földön, amelyet megadtak, mivel sok vazallus fia továbbra is apja urát szolgálta. Az előnyök egyre inkább a vazallus teljes tulajdonává váltak, apáról fiúra szálltak. Az örökölt földet lend vagy feud nevezték, tulajdonosát - feudális úrnak, innen a társadalmi -gazdasági rendszer nevét - feudálisnak.

A feudális földbirtok formáinak meghatározása

- Allod - teljesen független örökletes földbirtok; szabadon elidegeníthető föld.
- Benefícium, feudum - a földtulajdon feltételes, nem öröklődő formája, amely egy bizonyos, gyakran katonai szolgálatot foglal magában.

2. A középkor városai

A IX-X. a társadalmi munkamegosztás erősödik, ami hozzájárult a termelési tapasztalatok felhalmozásához és a termékek javításához. A nagybirtokokon mind a mezőgazdasági termelés szakemberei, mind a hivatásos mesteremberek megjelennek. A középkori város a kézművesek és kereskedők központjaként alakult ki.

Feudális városok jelentek meg Olaszországban és Franciaországban: Velence, Genova, Marseille, Pisa. A városok a nagy feudális urak közelében keletkeztek, mert a kézművességből és a kereskedelemből adók formájában hoztak bevételt. A középkori városok a régi ókori városok helyszínein, a gázlók vagy a folyók feletti hidak jelennek meg. A kereskedelmi utak hágói és kereszteződései közelében jelennek meg. És a templomok közelében alakul ki az olyan parasztság, akik abbahagyták a föld művelését és kézműveskedéssel foglalkoztak.

X-XIII század - az európai középkor fénykora.

A városok okai: népesség növekedett, továbbfejlesztett eszközök, továbbfejlesztett földművelési módszerek, a termés nőtt, többlet van, a feudális urak és a gazdagok érdeklődnek a minőségi áruk iránt, a területek védelmének szükségessége, a kereszténység központjainak kialakulása, a kereskedelem fejlesztése, a kézművesség elválasztása a mezőgazdaságtól.

A középkor városai

A feudalizmus fénykorában a városi lakosság életét egyre nehezebbé tette az alárendelt helyzete a városi földterület tulajdonában lévő és a polgárok életét szabályozó főszereplővel (feudális úr) kapcsolatban.

Ez vezetett a XII-XIII-ban az úgynevezett közösségi forradalmakhoz - a nyílt fegyveres demonstrációktól a városlakók saját kiváltságainak és szabadságainak pénzért való megváltásáig.

A bankok jelentős összegeket halmoztak fel, amelyeket aztán magas kamat mellett kölcsönadtak. Az uzsorás tőke elsősorban a feudális urak kiadásait (luxuscikkek vásárlása) és az állam katonai kiadásait írta jóvá.

Kézművesség fejlődése

A központosított késői feudális monarchiák kialakulása a XV. megteremtette a szükséges feltételeket az egyes államokon belüli monetáris rendszerek egyesítéséhez.

Franciaországot gyakran a feudalizmus klasszikus országának nevezik, és ez a meghatározás nemcsak a gazdaságra, hanem államrendszerére is vonatkozik.

Itt érte el végső megnyilvánulását a feudalizmusban rejlő hierarchia a vasalítás formájában, amelynek gazdasági értelme a feudális bérleti díj újraelosztása az uralkodó osztályok között.

Kézműves műhely: kisüzemi termelés, nincs munkamegosztás, a mester személyes munkája, tanoncok és diákok kizsákmányolása, kézi szerszámok, termékek gyártása megrendelésre és értékesítés

A mezőgazdaság fejlődése lehetővé tette a társadalom egyes rétegeinek, hogy csak kézműves foglalkozzanak.

A kézművesség elválasztása a mezőgazdaságtól, a jobb termékek iránti növekvő érdeklődés.

A városok növekedése, mint kézműves és kereskedelmi központok.

A német városok lakóit polgároknak, Franciaországban a polgárságnak, Olaszországban - popolánoknak nevezték. A gazdag polgárok patrícusok voltak, a szegények a plebshez tartoztak

Magdeburgi törvény - a felszabadult városok megkapták az önkormányzati jogot.

A városok régóta harcolnak a szabadságért és a függetlenségért. Néha függetlenséget vásároltak, néha nyertek.

A tipikus város, amely önkormányzatot kapott, a német város, Magdeburg volt, ezért az önálló város jogainak halmazát "magdeburgi törvénynek" nevezik. Az önkormányzati gazdaság a kézművességgel és kereskedelemmel foglalkozó emberek egyesülete volt

Kereskedelmi céhek.

Hanza

Az északi út mentén folytatott kereskedelmet a városok szakszervezete Hanza Szövetség monopolizálta, mely 60-170 európai várost tartalmazott. Hanza Szövetség vámmentes kereskedelmet folytatott vevői számára, gyárakkal és kereskedőházakkal rendelkezett és hadsereget tartott fenn.

A Hanza Szövetség tagjai különböző időpontokban mintegy 200 nagy és kicsi város voltak, elsősorban az Északi és a Balti - tenger medencéjében.

Az általános szabályok és törvények kidolgozása érdekében a város képviselői rendszeresen találkoztak a lübecki kongresszusokon.

Gazdasági gondolkodás a középkorban

A középkori társadalom gazdasági gondolkodásának fő forrásai a jogi kódexek és az egyházi emlékek

A korai kereszténység gazdasági nézeteit élénken tükrözték a híres vallási gondolkodó, a Római Birodalom észak-afrikai birtokaiban élő püspök, Aurelius Augustine Boldog (354-430) írásai. 7

A korai kánonizmus gazdasági gondolatának sajátossága a következő volt: ➤ a középkor születése idején elítélték a kereskedelmi nyereséget és az uzsorakamatokat, amelyeket a tisztességtelen csere és a mások munkájának kisajátítása következtében, azaz bűnnek tekintettek; gyakoriak voltak a nagykereskedelem és az uzsora betiltásának követelései; ➤ a cserét csak akkor tekintették egyenértékűnek és arányosnak, ha "tisztességes árakat" állapítottak meg, azaz a munkaköltségekkel egyenlőket, és azt tanították, hogy "az arányosság be nem tartása a társadalom széteséséhez vezetne"

A középkor kultúrája

Az egyetemet hét szabad művészetre osztották: nyelvtan, retorika, dialektika, számtan, geometria, csillagászat, zene.

A középkorban egyházi és világi iskolák is voltak. Ezután a hallgatók a jogi, orvostudományi, filozófiai, teológiai karokat választották

A román stílus

A román stílus elsősorban az építészetben nyilvánult meg. A legtöbb figyelmet templomok, kolostorok, kastélyok építésére fordították

A román stílust hatalmas épületek jellemezték. A román stílusú építészet fő építőanyaga a kő volt. A leghíresebb román stílusú műemlékek - a Szajna -i Gaillard -kastély, a provence -i Carcassonne erődváros, Los régi börtönének tornya.

A gótikus stílus

A világos formákkal rendelkező román stílusú templommal ellentétben a gótikus katedrális átláthatatlan, gyakran aszimmetrikus és heterogén. A gótikus építészet fontos jellemzője volt az új padlószervezet alkalmazása, amely történelmileg a román stílusú keresztboltozatból alakult ki.

A leghíresebb látnivalók a Chartres-székesegyház, Amiens-székesegyház, Reims-székesegyház

Lovagiasság

Az udvari költészet a trubadúrok műveiben érte el csúcspontját. A trubadúrokat világi költőknek nevezték, akik az élet különböző területeiről érkeztek, műveinek fő témája az udvari szeretet volt. A trubadúrköltészet szinte minden szerzője ismert. Köztük még nők is voltak, köztük Aquitaniai Eleanor.

Lovagköltők Franciaországban (trubadúrok) dicsérték a nők szépségét és a nők iránti tiszteletüket.

A 11. századra az egyházi irodalom mellett kialakult az udvari kultúra irodalma, a lovagi líra és epika. A középkori lovagok a földesúr szolgálatára, a nők, a szegények és a keresztény hit védelmére fogadalmat tett katonák voltak. Ez az ideál tehát olyan eszmény volt, amely nemcsak a túlvilágon, hanem a földi létben is kereste az élet értelmét.

A lovagi epika (lovageposzok, lovagregények) legfőbb témája a harcokban tanúsított bátorság és hősiesség. A lovageposzok közül legnevezetesebb a francia Roland-ének és a német Nibelung-ének. A középkor egyik leghíresebb lovagregénye a Trisztán és Izolda, amely egy kelta mondára vezethető vissza.

Keresztes hadjáratok

A keresztes háborúk fogalma is a középkorhoz kapcsolódik.

A keresztes háborúk a nyugat-európai lovagiasság és a civilek katonai-vallási hadjáratai voltak a Közel-Keletre a Szent Sír és a Szentföld "hitetlenektől" való felszabadításáért folytatott harc jelszava alatt.

A lovagság a feudális társadalom más szegmenseihez hasonlóan létrehozta saját kultúráját. A hagyomány megkövetelte, hogy a lovag hozzáértő legyen vallási kérdésekben, ismerje az udvari etikett szabályait, rendelkezzen a „hét szabad művészettel”. A lovagnak számos olyan tulajdonsággal kell rendelkeznie, amely a becsületkódexben található. A lovagi regényeket két fő téma uralta: az udvari szeretet és a lovagias hűség

7. Gyakorlat

Szegénység

A magyarok aggódnak a világon a legjobban a szegénység és az egészségügy állapota miatt

Kijöttek a legfrissebb adatok: 1,8 millió magyart fenyeget a szegénység

MBH SZK 1920x1080 kamat

How to address and end child poverty | UNICEF

tarsadalmirip_20221101_I_III.indd

PowerPoint bemutató

Súlyos számok: minden harmadik-negyedik magyar szegénynek tekinthető

8. előadás

**A piacgazdaság előfeltételeinek kialakítása az európai civilizáció országaiban
(XVI. - a XVII. század első fele).**

1.A Nagy földrajzi felfedezések gazdasági feltételei és
következményei. 2.Kezdeti tőkefelhalmozás. 3.Merkantilizmus – a
tőke kezdeti felhalmozódásának időszakának gazdasági
ideológiája. 4. Reneszánsz

1. A Nagy földrajzi felfedezések gazdasági előfeltételei és következményei.

Nyugat-Európában fokozatosan teremtik meg a feltételeket a feudális társadalomról az ipari társadalomra való áttéréshez, amelynek oka: az áru-pénz kapcsolatok fejlesztésével a városokban; a megélhetési feudális gazdaság megsemmisítésének kezdete; a kereskedelem növekedése; megjelennek az első nagy tőkék, az uzsora alakul ki.

A döntő szerepet a tudomány, a technológia, a mezőgazdasági termelés fejlődése illeti meg, amely megteremtette a XV. - XVIII. század eleji nagy földrajzi felfedezések megvalósításának előfeltételeit.

Amerika felfedezése

1492. augusztus 3-án a genovai navigátor, Kolumbusz Kristóf három spanyol hajóval nyugatra hajózott.

33 nappal később, 1492 szeptemberében a csapat a San Salvador nevű szigetre tette a lábát.

Bízva abban, hogy elérte Indiát.

Ezt követően Kolumbusz még három utat tett meg az Antillákon.

Fernando Magellan utazása a világ körül

Magellán azt hitte, hogy a Föld kerek.

Az utazó több mint 17 000 km -t vitorlázott tengertársaival.

Fernand Magellán felfedezte az Európa számára eddig ismeretlen dél -
amerikai Atlanti-óceán partvidékét.

Magellán útja a gyakorlatban bebizonyította, hogy a Föld gömb alakú, és
minden óceán egy Világ -óceánt alkot.

Tengeri expedíciók, amelyeket európaiak végeztek a XV. század végétől a
XVIII. század elejéig a nagy földrajzi felfedezésekként vonult be a
történelembe, és nagy jelentőséggel bírt Nyugat -Európa gazdasága számára.

Ezek közül a legfontosabbak a következők voltak:

1488-ban Caen és Dias portugál tengerészek felmérték Nyugat- és Dél -Afrika partjait.

1492 - Kolumbusz, abban a hitben, hogy India az Atlanti-óceán nyugati partján fekszik, felfedezte Amerikát, Kubát, Haiti szigeteit.

1497-1499-ben Vasco de Gama megnyitotta a tengeri útvonalat Nyugat-Európából Dél-Afrika körül Indiába.

1498 - Cabot angol kapitány felfedezi Newfoundlandot.

1499 - A portugálok felfedezik Brazíliát.

1513-1525 - A spanyol hódítók átkeltek a Panama-szoroson, és elérték a Csendes-óceánt.

Cortes meghódítja Mexikót.

1506 - A portugálok felfedezik Madagaszkár szigetét.

1519-1522 - Magellan megteszi az első világmegkerülő utat, köztük a modern Indonézia szigeteit.

1531-1532 - F. Pizarro meghódította Dél-Amerika területét.

1606-1644 - A holland tengerészek felfedezik Ausztrália és Új -Zéland új kontinensét.

Legjelentősebb következményei a következők voltak:

Két civilizáció találkozása - az európai és az amerikai - találkozása súlyos következményekkel járt az utóbbiakra nézve (az európaiak földmegosztása, rabszolgaság, kereszténységre kényszerített áttérés, a lakosság megsemmisítése), gyarmati rendszer létrehozása, az első gyarmati hatalmak Spanyolország és Portugália voltak, a világpiac kialakulásához vezetett, feltételeket teremtve a nemzetközi munkamegosztáshoz, a világgazdasághoz és a világpiachoz, kereskedelmi társaságok alakulnak, amelyek aktívan részt vesznek az új piacokért folytatott harcban, beleértve az angol és a holland kelet -indiai vállalatokat, a világ fő kereskedelmi útvonalai megváltoztak.

Antwerpen, Amszterdam és London a világkereskedelem központjává váltak, csökkenő arany- és ezüstárak - "árforradalom", új ismeretek megjelenése, a Földről alkotott felfogás megváltoztatása, a tudomány és a technológia fejlődése.

2. Kezdeti tőkefelhalmozás

A 14. század végén Firenzében és Genovában új kapitalista rendszer alakult ki, amelyet két előfeltételt biztosított:

- 1) a szegények jelentős tömegének jelenléte, akik jogilag szabadok, megfosztottak termelési és létezési eszközeiktől
- 2) a kapitalista vállalkozás létrehozásához szükséges pénzvagyron felhalmozása kis számú ember kezében.

A kezdeti tőkefelhalmozás - történelmi folyamat, amely elválasztja a kistermelőket a termelési eszközöktől

A tőke növekvő érték, felhalmozása ott kezdődött, ahol az érték növelésén dolgozott.

A tőkefelhalmozás fő forrásai a következők voltak: külkereskedelem, különösen a gyarmati áruk – paprika, fűszerek, dohány, a protekcionizmus rendszere, állami kölcsön, adók, a gyarmati birtokok – Amerika – és függő területek közvetlen kifosztása, gyarmati háborúk, rabszolga-kereskedelem, kalózkodás, szervezett a rabszolgatartó ültetvények kolóniában, a munkavallók könyörtelen kizsákmányolása a műhelyekben.

Kezdeti tőkefelhalmozás

Az áru-pénz kapcsolatok fejlesztése, a piacgazdaság kialakulása.

A külkereskedelem ösztönözte az árucikkek és belkereskedelem fejlesztését.

A 16 sz. a világkereskedelem központja Antwerpen volt, majd Amsterdam lett.

A hollandok erőfölénnyel rendelkeznek Portugália és Spanyolország ellen. A brit flotta azonban elpusztította a spanyol flottát, visszavette Franciarszágtól a birtokait, elfoglalta Indiát, és gyarmati világbirodalomává vált.

A külkereskedelem fejlődése cserék, részvénytársasági kampányok, kereskedelmi kampányok létrehozásához vezettek. A kereskedelem fejlődése a banki és hitelállomány növekedéséhez vezetett.

1649-ban megalakult az Anglia Bank, amelynek jegyeit aranyra cserélték 1797-ig.

Anglia.

A klasszikus formában a tőke kezdeti felhalmozásának folyamata Angliában zajlott: a XIII-XIV. században.

Anglia nyers gyapjút exportált feldolgozásra külföldre, különösen Hollandiába.

A XV. Angliában manufaktúrákat kezdett építeni a saját nyersanyagaiból készült szövet előállításához. Az angol export 90% -a ruhaipari termék volt.

Az erőszakos kerítési folyamat eredményeként az angliai manufaktúrák nyersanyagokat és olcsó munkaerőt kaptak. Tipikus példa a brit kormány bátorítása a "kerítés" folyamatára. Az angol földtulajdonosok elűzték a parasztokat a földjeikről, és az elkerített földeket juhok legelőjévé változtatták, amelyek gyapjút magas áron értékesítették a flandriai szövetgyáraknak.

A gyapjú ára meredeken emelkedett az "árforradalom" hatására, a parasztok fix bérleti díja pedig éppen ellenkezőleg, leértékelődött.

A száműzött parasztok tömegesen kóboroltak az országban, megfosztva menedéküktől és megélhetésüktől. A kormány ekkor "csavargó törvényeket" adott ki, amelyek szerint mindenkinek súlyos büntetéssel fenyegetve kellett munkát találnia.

Ezek az emberek az iparban kialakult manufaktúrák alkalmazottai lettek. Az Angliában bezárt katolikus kolostorok szerzetesei szintén bérmunkaforrássá váltak. A reformációt és az anglikán egyház létrejöttét a kolostorok földjének és vagyonának elfoglalása kísérte. A száműzött szerzetesek gyakran bérmunkások lettek.

A kezdeti tőkefelhalmozás másik oldala jelentős pénzösszegek felhalmozása volt az egyének kezében.

Itt Angliát olyan források jellemezték, mint: • az államadósságok és a magas kamatok felhasználása; • a protekcionizmus politikájának végrehajtása, amely lehetővé tette az állam számára magas vámtarifák meghatározását, amelyek megvédték a versenytől saját termelőjét.

A tőkefelhalmozás folyamatát pozitívan befolyásolta a politikai tényező is - a polgári forradalom (1640-1649), amely a burzsoáziát a politikai hatalomhoz juttatta.

Hollandia.

A kezdeti tőkefelhalmozás folyamata itt korábban kezdődött, mint Angliában. XIV század.

Hollandiában a feudális kapcsolatok megsemmisülése vidéken és a gazdaságok kialakulása következett be, és ennek következtében - a szabad munkaerő megjelenése.

A polgári forradalom Hollandiában, olyan források miatt, mint: a pénzügyi tranzakciók fejlődése; Mezőgazdaság; gyarmatok kifosztása; nyereség a kereskedelemből.

A feldolgozóipar fejlődése a munkavállalók munkakörülményeinek romlását, a munkanap meghosszabbítását, a női és gyermekmunka alkalmazását, a reálbérek csökkenését okozta.

Merkantilizmus-gazdasági ideológia a kezdeti tőkefelhalmozás időszakában

Merkantilizmus - a gazdasági gondolkodás történetének első iskolája, amely a XV. század végén alakult ki.

A kezdeti tőkefelhalmozás korában Angliában, Olaszországban, Franciaországban egészen a XVIII.

Ez a gazdasági nézetek első rendszere - az állami protekcionizmus politikája.

A merkantilizmus (fr. Mercantile - kereskedő, a latin mercari -től a kereskedelemig) tág értelemben - az anyagi, pénzügyi érdekek túlsúlya mindenkinél.

Szűkebb, specifikusabb értelemben - a 16-18 századi abszolutista államok kereskedelem- és pénzügypolitikája és a megfelelő ideológia.

Merkantilizmus korai szakasza - a pénzmérleg vagy a monetáris rendszer elmélete szerint a pénzt tekintik a fő vagyonnak, amelyet többet kell importálni külföldről, és kevesebbet kell költeni. Késői szakasz - a kereskedelmi egyensúly elmélete és a gyártási rendszer kialakítása - az volt, hogy a nemzet gazdagságának forrása a külkereskedelem fejlesztése és az aktív kereskedelmi egyensúly fenntartása.

Közös jellemzők:

- A pénzt a vagyon abszolút formájának tekintik; a tanulmányozás tárgya kizárólag a keringés szférája; gazdagság forrása (készpénzben) - a külkereskedelem és a nemesfémek bányászata.
- A gazdagság fő formája az arany és az ezüst
- A verseny károsnak tekinthető
- Szükséges állami beavatkozás a gazdasági életbe, különösen a protekcionista politikák végrehajtása: a hazai piac és a hazai kereskedők védelme.

A merkantilizmus gazdaságpolitikájának jele volt a protekcionizmus, amelynek célja: az áruk kivitelének szorgalmazása a behozataluk felett, hogy vagyont halmozzanak fel az országban; a kereskedelmi tőke bővítésének támogatása, a monopólium kereskedelmi szövetségek létrehozásának ösztönzése; a nemzeti ipar fejlődésének védelme és ösztönzése, az exportra szánt árutermelés növelése, kiváltságok és támogatások megadása az exportőröknek (kiváltságok, monopóliumjogok, exportprémiumok, támogatások stb.); a késztermékek, különösen a luxuscikkek behozatalának korlátozása magas behozatali vámok, kvóták, vámok meghatározásával; A nyersanyagok exportjának betiltása vagy korlátozása, valamint a bátorítás és az importálás a késztermékek alacsony exportárainak fenntartása érdekében; A flotta fejlesztése, a navigáció fejlesztése a kolóniák elfoglalása és a gyarmati kereskedelem bővítése érdekében.

Reneszánsz

A 13. század végén Olaszországban kezdődött, a legtöbb európai országban a 14. és 16. században zajlott, Spanyolországban és Angliában a 17. század elejéig tartott.

A "reneszánsz" kifejezést először Giorgio Vasari - a XVI. századi olasz művész, Michelangelo tanítványa és a kortárs művészet első kutatója - használta.

Reneszánsz (fr. Renaissance - "Renaissance") kulturális és filozófiai mozgalom a késő középkorban - a kora újkorban, amely a humanizmus eszményein alapul, és az ókor örökségére összpontosított.

A reneszánsz idején két felfedezés született, és egy találmány megváltoztatta a világ arculatát: Kopernikusz heliocentrikus hipotézise, az Újvilág felfedezése és Gutenberg könyvnyomtatási találmánya.

A reneszánsz jelenség kialakulásában fontos szerepet játszott Olaszország városainak – Firenze, Siena, Milánó, Genova, Pisa, Velence és Róma – sajátos karaktere.

A gótikus építészet behatol Olaszországba, de az itáliai gótikus katedrálisokat nem a misztikus felemelkedés, hanem a román építészetre jellemző fenséges nyugalom jellemzi.

A vezető építészeti épület egy világi épület - a palazzo.

A reneszánsz ideológiai alapja a **humanizmus volt** - egy olyan doktrína, amely az ember, mint személy értékének, a fejlődéshez és képességeik kifejezéséhez való jogának elismerésén alapul.

A vezérgondolat egy olyan ember volt, akinek méltóságát nem a származási nemesség, nem a rang vagy a vagyon határozta meg, hanem a személyes vitézség, a tettek és gondolatok nemessége.

A reneszánsz olasz művészetében elfogadott a következő időszakok felosztása: • XIV század. – reneszánsz előtti • XV század. - kora reneszánsz, • A XV-XVI. század vége. – érett reneszánsz • XVI vége - XVII. század eleje. - Késő reneszánsz.

Proto-reneszánsz.

Az itáliai reneszánsz festészet alapítójának általában Giottót (1266- 1337) tartják. Vallási témájú műveiben kezd eltávolodni a középkori síkbeli, kétdimenziós képtől. Giotto volt a felelős a firenzei Santa Maria del Fiore katedrális építéséért.

Tervei szerint épült fel a híres harangtorony, amelyet fehér, zöldesfekete és rózsaszín márványcsíkokkal díszítettek.

Kora reneszánsz. Donatello Művészeti területén igazi újíto volt. Felelevenítette az ókor óta nem keletkezett szoborképtípusokat: kerek szobor, meztelen alak képe, lovas emlékmű, szoborportré. Donatello a reneszánsz bibliai történetben népszerű Dávidhoz fordul, egy egyszerű pásztorhoz, aki legyőzte az óriás Góliátot, és nemzeti hőssé vált.

Érett reneszánsz.

A művészet fejlődésének új szakaszának megalapítója Leonardo da Vinci (1452-1519), a világkultúra történetének legszokatlanabb alakja volt.

A reneszánsz ember eszményét testesítette meg: mindent tudott és mindenben zseni volt.

A művészet területén Leonardo festő, szobrász, művész, zenész volt, számos művészeti feljegyzést hagyott hátra, amelyeket halála után "Művészet könyve" címmel adtak ki. Tanult anatómiát, élettant, állattant, növénytant, földrajzot, geológiát, mechanikát, hidraulikát, matematikát

Az "Utolsó vacsora„

A kompozíció matematikai számításokon alapul. Krisztus alakja központi helyet foglal el, amit az is hangsúlyoz, hogy a perspektíva konvergenciapontja egybeesik a fejével. Ennek a figurának a hangsúlyozására Leonardo a hátsó fal legnagyobb részének háttérébe helyezte, elválasztva az apostolok alakjaitól.

Krisztus éppen azt mondta: „Egyikőtök el fog árulni engem”, és az apostolokat mélyen meghatták szavai. Gesztusaik és arckifejezéseik az élmények összetett skáláját fejezik ki – a felháborodástól és a szomorú meglepetéstől a gyanúsítottságtól való félelemig és a leleplezéstől való félelemig. Az ősi hagyományokkal ellentétben Júdást nem helyezik el másoktól, és köztük van. Megkülönböztetése érdekében Leonardo kedvenc technikájához folyamodott – szembeállítással, Júdást a Krisztus jobbára állított csoportba, a szelíd Jánossal és a tüzes Péterrel együtt.

Michelangelo Buonarroti (1475-1564) hosszú és tragikus életet élt, tele nagy eredményekkel.

Amit alkotott, az mind alkotásainak léptékében, mind képeinek erejében grandiózus.

Dávid márványszobra dicsőítette.

Michelangelo építészeti projektjei közül a leggrandiózusabb a római Szent Péter Bazilika kupolája.

1508-ban II. Julius pápa megbízta Michelangelót a vatikáni Sixtus-kápolna mennyezetének kifestésével.

A leendő festmény mérete meghaladta a 600 négyzetmétert! Hihetetlenül nehéz körülmények között, hanyatt fekve, maga a művész, segítők nélkül, a kápolna mennyezetén lévő hatalmas freskón újraalkotta azt a bibliai legendát, amely a világ teremtésétől az özönvízig meséli el az eseményeket. A művész négy évet töltött ezzel a munkával.

Egész teste megfájdult az állandó feszültségtől, szeme szinte már nem látott.

De szerencsére idővel ez a betegség elmúlt.

Michelangelo 1564. február 18-án halt meg.

Holttestét titokban Rómából vitték el, és hazájában temették el.

Raphaello munkáiban Madonna képének sokoldalú megtestesülését találta. Sok festményt festett ebben a témában, amelyek közül a leghíresebb a Sixtusi Madonna. A festmény a piacenzai kisvárosban, a Négy szerzetes kolostorának Szent Sixtus templomának oltárképe volt.

Nemzeti irodalom

Az irodalom formailag és tartalmilag ebben az időben válik újjá, képességeinek köszönhetően a legteljesebben fejezte ki korszakát.

A reneszánsz korában jelentek meg a nemzeti irodalmak.

Az olasz irodalomban Alighieri Dante, Francesco Petrarca munkásságát tisztelik.

A francia humanizmus legkiemelkedőbb képviselője Francois Rabelais volt. Miguel Cervantes lett az új spanyol irodalom megalapítója. Színház: W. Shakespeare

A XVI. század közepén Olaszországban működik a reneszánsz első professzionális európai színháza - a „commedia del arte” vígjáték.

A korszakot a zseniális W. Shakespeare fenséges alakja teszi teljessé. Shakespeare munkája, mindezt összefogva, alapvetően más hangzást adott a drámának. Shakespeare az univerzális általánosításokig emelkedett, az életben számos pszichológiai ütközést fogadott el. Az időtávolság csak növeli Shakespeare drámájának népszerűségét. Angol író, akinek munkássága a reneszánsz irodalom csúcsává vált. Felülmúlhatatlan költő és drámaíró, humanista.

A reneszánsznak forradalmi, sorsfordító szerepe van a világkultúra történetében. Lehetetlen a kultúra olyan szféráját megnevezni, amelyben a mai állapotukig minden további fejlődést meghatározó jelenségek, folyamatok fel nem merültek: az elválaszthatatlanul felváltott egyházi világszemléletet felváltja az új világszemlélet a amelynek középpontjában a személy áll: a humanizmus.

Formálódnak a modern nemzeti európai irodalmak és a hivatásos színház; egyedülálló a reneszánsz művészet történelmi jelensége, amely az emberiség legnagyobb alkotásait adta.

Dante Alighieri – olasz költő és gondolkodó, az Isteni Színjáték szerzője, az olasz irodalmi nyelv alkalmazója. Dante Alighieri - a reneszánsz kiemelkedő olasz költője, író és politikus, akit az "olasz irodalom atyjának" neveznek.

Ő volt az első, aki nem latinul, hanem népnyelven (azaz olaszul) írt irodalmi műveket. Fő műalkotása, az "Isteni színjáték" című költemény a világirodalom remekének számít.

Rotterdami Erasmus - holland író.

Az élet munkája a Biblia görög nyelvű kiadása volt, valamint a "A balgaság dicsérete" című könyv.

Francesco Petrarca. A reneszánsz első költője. „Énekeskönyve” az új pszichológiai szövegek mintája.

Giovanni Boccaccio olasz író, a híres "Decameron" könyv szerzője. Kijelentette az emberi jogot a földi örömhöz.

Miguel Cervantes de Saavedra spanyol író, a "Don Quijote" regény szerzője. A szerző ma is aktuális demokratikus gondolatokat fogalmaz meg.

A tudomány fejlődése.

Kopernikusz. Lengyel tudós, a világ heliocentrikus rendszerének megalapítója.

Giordano Bruno.

Olasz tudós, aki életét adta hitéért. Azt állította, hogy a világ végtelen, és sok égitestből áll. Minden műve és ő maga is megégett.

Galileo Galilei. Olasz tudós, Kopernikusz és Bruno eszméinek támogatója. Ő volt az első, aki távcsővel figyelte meg a csillagos eget. Halálos fenyegetés mellett lemondott nézeteiről.

Donatello. Olasz szobrász. Felelevenítette a szoborképtípusokat: kerek szobor, meztelen alak képe, lovas emlékmű, szoborportré

8. Gyakorlat. A globális elit

Kincses szigeti veszedelmek - az offshore cégekről áttekintően (1. rész) :: Jalsovszky Ügyvédi Iroda

A globális offshore hálózatok titkai – Pogátsa Zoltán

- Megkerülni, vagy használni kell a multi cégeket?
- Mire jó a multi?
- Mit jelent a „foglyul ejtett állam”?
- Hogyan fonódik össze a politika és a gazdaság?
- Mióta beszélhetünk multinacionális cégekről és ezeknek a politikához való viszonyáról?
- Miért jobb nagyvállalatról beszélni, mint multiról?
- Van-e valójában verseny a kapitalizmusban? Verseny nélküli kapitalizmus?
- Hogyan állunk, mi magyarok a monopóliumokhoz?
- Steve Jobs hogyan kerül a képbe?
- Mennyire terjedt el az offshore? Magyarország hogyan érintett ebben?
- Kínai elit - nyugati elit
- Mi az elit?
- Miért bonyolítják ezeket a cégkapcsolatokat?

Milyen a magyar elit, és mi a rákfenéje?